

Justitsministerens Duffe om en Opfordring til at forberede og fremme en Retsreform. Deri har det ærede Medlem Ret; men jeg tror, at Tinget ikke har handlet klogt i tidligere at stille sig saaledes. Jeg betragter nemlig den Stilling, som man i 1880—81 indtog med Hensyn til Retsreformen — jeg kan tale frit derom, da jeg ikke havde dermed at gøre — som en af Folketingets Synder, og naar man har begaaet en saadan Fejl, kan jeg ikke se, at det er den rette Maade at redressere den paa at begaa en ny Fejl, og jeg vil sige, at Tinget vilde begaa en ny Fejl, hvis det nu anden Gang vilde give til Kende, at det ikke vilde have med denne Sag at gøre. Jeg skal med Hensyn til den politiske Side af denne Sag, som det ærede Medlem fra Røge har søgt at lægge ind i den, foreløbig nøjes med disse Bemærkninger, og saa kun sige et Ord om selve Spørgsmaalet om en Retsreform. Der vilde det ærede Medlem paadutte os, at de, der stemte for en Opfordring til at saa denne Sag paa Dagsordenen, handt deres Hænder overfor selve Sagens Realitet. Han udviklede, at naar vi opfordrede Regeringen til at komme med et Reformforslag, havde vi paa Forhaand dermed paa en Maade bundet os til det, den forelagde. Jeg maa sige, at deri har det ærede Medlem ikke Ret. Han gjorde selv gældende, at det Forslag til Beslutning, der her foreligger, er temmelig rent for Realitet — jeg tror, det var omtrent saaledes — og deri har han Ret. Ved at stemme for eller imod det Forslag til Beslutning, der her foreligger, udtaler man sig ikke i nogen som helst Maade om noget som helst Punkt i Retsreformen. Vi udtale derved kun et Duffe om, at denne, jeg tør næsten sige aller vigtigste af alle reelle Sager, maa komme paa Dagsordenen snarest muligt. Men hvorledes den Sag vil se ud, og hvad vi vilde stemme for, naar det kommer til at ligge for her i Tinget, udtale vi intet som helst om, og jeg vil i alt Fald sige, at jeg vil bevare mig den fuldstændigste Frihed overfor Sagens Realitet, naar den kommer til at foreligge, og jeg antager, at ingen paa dette Stadium af Sagens Forhandling kan sige andet. Jeg antager, at endogaa den højt ærede Minister i dette Øjeblik vil sige: „Jeg maa paa dette Stadium forbeholde mig fuldstændig Frihed med Hensyn til Reformen i det hele og i de enkelte Dele.“ Jeg antager, at saaledes maa selvfølgelig den ærede Justitsminister stille sig, og at saaledes maa ethvert Medlem stille sig, der ønsker at tage Del i denne Sags Forhandling. Og jeg vil sige, at det gælder særligt det Punkt,

som det ærede Medlem fra Røge hentydede til. Han gjorde ganske rigtig opmærksom paa, at det, der er Alpha og Omega i Retsreformen, er Rævningerne; og med Hensyn til dem er Hovedspørgsmaalet atter det, hvorledes de blive sammenfattede. Der er, saa vidt jeg skønner, Kærnepunktet i den Retsreform, vi ønske, og naar man nu vil henvise til, at den ærede Minister tidligere har stillet Forslag derom, som ikke har tilfredsstillet dette Ting, og i alt Fald ikke tilfredsstillede de demokratistiske Fordringer til Retsplejen, vil jeg sige, at en saadan Indretning af Rævningerne, som han tidligere har foreslaaet, navnlig den Maade, hvorpaa de skulde udtages, paa ingen Maade tilfredsstillede mig. Og jeg vil sige, at en Retsreform med saadanne Rævninger ikke forekom mig at have nogen stor Værdi ud over den nuværende Retspleje. Ja, jeg vil gaa saa vidt at sige, at man kan have saa smut en Retspleje som muligt — hvis der ikke er gode paalidelige Rævninger i den, er den ikke noget værd. Og omvendt, man kan have en temmelig tarvelig Ordning af Retsplejen — hvis der er gode Rævninger i den, kunne vi næsten bruge selv et daarligt System for øvrigt. Jeg siger dette, fordi jeg paa Forhaand vil afværge — i alt Fald saa vidt det lader sig gøre her — den Agitation mod os, som vil blive drevet paa Grundlag af Justitsministerens tidligere Forslag om Rævninger. Vi have — det gælder vel sagens de fleste af os — allerede faaet en lille Mundsmag paa, hvorledes denne Agitation skal drives. Justitsministeren har i 1880 foreslaaet os Rævninger, der ikke vare videre betryggende, navnlig med Hensyn til Befolkningens Deltagelse i Retsplejen, hvorledes kan man saa — siger man — indlade sig paa saadant? Jeg siger: det indlade vi os aldeles ikke paa her. Jeg paaberaaber mig i saa Henseende det ærede Medlem fra Røge, der udtalte, at denne Beslutning her er temmelig rent for Realitet. Deri er jeg fuldstændig enig. Naar vi derfor stemme om denne Beslutning — for eller imod — ere vi ogjaa temmelig fritagne for alle saglige Hensyn, saa have vi dermed taget ethvert som helst Forbehold over for alt, hvad der ellers kan komme til at foreligge i Sagen. Jeg tror, at det er noget, som alle ærede Medlemmer ere enige i. Hvad enten de ere for eller imod denne Sag, hvad enten de ønske den fremmet saa eller saa, tror jeg, enhver vil sige: Vi kunne med Hensyn til Realiteten i Retsreformen intet som helst udtale, vi maa først se, hvad der foreslaas, om der er Tale om Forandringer, og da hvilké o. s. v. Jeg vil altsaa sige, jeg tror, at Tinget her